

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrația tipografiei arhiepiscopane Sibiu, strada Măcelarilor 47  
Correspondențe săntă a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43,  
Episote nefranțate se refuză. — Articoli nepublicați nu se ușoară.

## INSETIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 16 or., rândul cu litere mari — și timbră de 30 cr. pentru  
șe-care publicare.

**Cu 1. Octombrie v. se începe prenumerație nouă la „Telegraful Român”. Condițiile în fruntea foaiei.**

## Consecuțele.

Sunt minunăți comparații noștri maghiari. Luându după vorbele lor, și s'ar păre că nici o naționalitate în toată Europa, în toată lumea nu este atât de puternică ca cea maghiară și nici un imperiu nu impune legea împărției maghiare.

Am săz, și s'ar păre, pentru că cei ce cunosc numai în către situația reală în Ungaria și de acestia, afară de Maghiari, sunt mulți, nu pot lua de loc în serios laudele, și amintările în toate părțile, ce răsuflă așa de des în presa maghiară.

Contradicționalul celor mai mari, prin urmare și negaționarea unei puteri extraordinare, le ofere tocmai naționalitatea maghiară și printr-o situație similară. În comunună unei monarchii de diverse naționalități, o mână de oameni dispăruți și fără de legătură de răsătină, fără o cultură superioră, sfâșiați în partide interne, nu incetează cu strigătul asuritoriu, în lăuntru: *toți să se maghiarizeze*; în altă amintire, nu numai pe staturile mici dela Dunăre, cari, mici cum sunt, sunt în parte și independente și au armatele lor, dar amintire și pe Germania, punându-i în perspectivă, că în luptă cu pan-slavismul o lasă în tină, dacă nu i va da pace ca să facă din Ungaria împărție maghiară. În înțelesul acesta vorbesc toate diareile maghiare, cu deosebire insă „Egyptér tés” (dela 30 Sept. n.)

Dar iară maghiari nu văd nedreptatea și totodată necălătura ce comite prin nisunilelor lor maghiarisoatoare și nu se gândesc nici pe un moment că ar fi în posibilitatea celor pe care vor să se desnaționalizeze.

Ce ar dice dd. diariști maghiari, cănd i-ar imita toate naționalitățile din Ungaria?

Ce ar dice când ar începe a dice Germanii: noi suntem naționalitatea cea mai înaintată în cultură, avem o literatură universală, nu suntem cei mai mulți la număr în Ungaria, dar nici eu mult mai puțini decât voi Maghiari, suntem însă cu mult mai mulți, dacă considerăm monarchia în treagă și apoi avem la spatele noastră o împărție puternică de naționalitatea noastră. Deci germanizațievă cu toții, căci cu cultura maghiară și așa nu puteți ajunge departe, pentru că în casul cel mai favorabil populația maghiară e condamnată a ramâne izolată între stării cei vergi-albi-roși.

Ce ar dice, când ar începe Slavii: n'avem gust să ne maghiarizăm, pentru că suntem fragmente din alte naționalități, cari dacă sunt mai puține la număr una căteuna, sunt în totalitate mai numeroase decât voi și afară de acestea naționalitatea noastră se intinde peste marginile Ungariei; facevă slavi dar, și vom aparține cu toții unei rase mari și puternice a cărei și viitorul.

Ce ar dice când Români, de altă parte, ar veni și ar dice: dacă e treaba așa, că pentru binele obștesc trebuie să se lapede cineva de naționalitatea sa, poftiști decă! Maghiari, sunteți 4-5 milioane cu cei căți astă maghiarizat din noi în decursul timpului cu tot; noi însă suntem 3 milioane în Ungaria, va se șici mai căți voi, în civilizație și cultură nu prea avem să ne facem multe împărtășiri altora; afară de toate acestea noi avem în vecinătate alte cinci milioane de conaționali cu stat independent, cu armată proprie și trecută prin proba focului; mai suntem alti milioane în Bucovina, Basarabia și în peninsula Balcanilor, și apoi, ce pune vîrful la toate, suntem înruditi cu Italianii, vecinii voștri la Fiume, cu Spaniolii, Portughezii și Francezii, națiuni mari cu trecut frumos istoric și cu viitoruri, cu literaturi universale și cu alte daruri, care voi toate nu

le aveți; ea'n poftiști romanizațievă cu toții și apoi să tragem România în alianță noastră și să ţinem un cordon dela Adriatica până la Marenaegru încă să numai aveți grije nici cu pan-slavismul nici cu pangermanism.

Nu glumim când dicem, că dacă Maghiarii stăruiesc serios pe lângă maghiarizare, apoi n'au atât drept la dênsă că ar avea fie care din cele trei naționalități la germanizare, la slavizare, la românizare.

Fericirea popoarelor, aşa credem noi, nu stă în desnaționalizarea altora. Fericirea, ca și intre indivizi, stă în sprințigarea imprumută a naționalităților. Maghiarii dacă nu găsia naționalitatea pe șesurile Ungariei, dela care să învețe a trăi ca oameni, și dacă, după ce au început a principa viață stabila și mai bună decât a alergă prădând cu sabie și foc și n'ar fi sprințig și ei naționalitatele, de mult numai scie omeneimea de dênsă că există sau n'au existat vreodată.

Fragmentele popoarelor grămadite pe teritoriul Ungariei au trăit mult timp întărindu-se imprumută.

Numai de cănd a intrat spiritul cel rău de ambicioi vane într-o parte a naționalității maghiare se încep catastrofale Ungariei și înceată independența ei.

Ei bine, cei'să facă odată nu se mai poate desface. Mohaciu mai de mult, Vilagos (Sâria) mai dincoace, dar sunț la spatele noastre, sănt ale trecutului.

În alte părți și la alții oameni trecutul chiar și prin desașare sală este instructiv, îi invăță să se ferească de greșelele din trecut. La Maghiari așa ceva, se vede că n'ai să căuți, n'ai să teșteptă.

A fost de ajuns, ca Bismarck să alunge pe capul monarhiei austriace, pe un bărbat de stat nefericit, pe Beust, care cu înțelepciunea sa politică a pus bine regat Saxonia; și a fost de ajuns ca acesta să afle dualismul de unică medicină pentru regenerarea monarhiei după Sadova-Königgrätz și lucrul din partea politicianilor maghiari să înceapă *d'a capo* și acum după șea-

sespredece ani se repetă încă mai cu vîrful ceea ce se terminase odată la 1849.

Si pentru ca sătare vanitatea maghiarărișare întrebunțează toate mijloacele pe față, fără a ţine cont cel puțin de liniscea internă a naționalităților.

Este foarte verosimil că și agitațiunile de astăzi la Tisza-Eszlár să împregui și cele de acum, se datoră neînfrântului zel de maghiarizare. Evreii, șireți ca tot-dea-una și ori-si-unde, vîrând că sub firma maghiarărișării, pot face gheseptării mai bune au început a se prefeca în Maghiari. Împregurarea aceasta îi facut favoriții celor ce propagă maghiarizarea, de unde urmează că modalitatea vor fi fost destule de a se face neplăcută chiar și poporului maghiar. Chiar și dacă n'ar fi adverăta acusa cu Estira Solomosi, și încă atunci cu atât mai mult, este o dovadă că de tare ureș Maghiarii îngădui pe Evrei, cari prin maghiarizare începuse să-măstîcă până și numele cele mai istorice ale aristocrației maghiare. Si dacă i ureș Maghiarii pentru pețeate Maghiariilor, cu mult mai vîrtoș i pot urî nemagiarii, întrucăt se vor face părăși de păcatele maghiare.

Medicina cu care are să vindece guvernul unguresc abcesul acesta degenerat în esecse, vedem că în comitatul Pojorâta este *stăriu*. La umbra statariului, mai ales dacă cu vreme se va intinde, sub un pretește sau altul, preste toate titurile locuite de naționalității nemagiare, se va maghiariza mai în tîrgă. Atunci libertatea cetățenilor și iuretoare restrînse și puterea guvernului neînurmurită.

Noi vedem dar, că toate mere supră unicul scop *imperial Ungariei trebuie să fie maghiar*, după cum dice „Egyetértés.”

Motiv rațional nu găsim nici în esclamaționea diariului citat, nici în execuțarea scopului cuprins în esclamațune.

Însă dacă să predica maghiarizarea așa pe față, ar fi o lașitate pen-

## FOITA.

O rugăciune\*)

— Novelă. —

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Edita se întoarce încet, și abia atingând pământul se retrase în odaia sa. Mamă sa sădă într-un scunz înalt pe podiul dela fereastă și torcea; mai înainte ea se uită prin fereastă, dar acum nu-și ridice ochii de pe tortul cel fin, ce curgea prin degetele sale. Editha se duse la fereastă cealătă, unde stătea o mare cadră de brodat, în care se pregătea o haină bisericescă, pe care o facea pentru Raoul. Ea începă se lucrează; dar acul în continuu îl unea din degete și mâinile ei erau umede. Lăua mărama din busunar și începă a-și sterge mâinile. Odată de două ori își atinge și ochii, pândind fricoasă, dacă nu a fost cumva observată de mamă sa? Dar mamă

\*) Familia.

sa tot torcea. Apoi și acul Editha începă să umble în sus și în jos mai întâi, și ambele femei lucrără în către mai multe ore.

Mama era o femeie cu minte, care lăsa ficeal săpăt, în care dênsa nu se putea despărții de lucru.

Nici Tasilo nu se arăta având simțul bunei cuvintelor, care i spună că nu-i este iertat să se prezinteze timpuriu.

Berthalda se simțea învingătoare și nici decât nu-i venia la socoteala să se depărteze nici cel puțin pe căteva zile. Mai bine i convenia de cununa bunica va merge singură la hotărnicie; dar totodată i venin priințe, că singură n'ar primi pe Tasilo, de oare ce dênsul încă nu s'a declarat.

Ea nu numai odată la Editha, i pînăgă brațul, găsi că dênsa e foarte palidă și se reințoarce iute.

Raoul îngeneunchia în telta sa și cerea dela Dumnezeu tările pentru învingerea satanei. Până ce vîrful pe Editha era atât de puternic; unde-i perit dară vitejia? Neptu întregi

stetea el ce picioarele goale pe petri; postia; și-a facut un bicuț de pele și eu acela își tăia corpul. Îngeneunchia oare lungi și credea că se roagă lui Dumnezeu, dar dacă își venia în ori, niște bucle blonde și o fată rosacă se afa între el și cruce, spre care își fise ochii. Curata fecioarei Marie își părea că este Editha, anghierii cuivioși aveau buzelile Edithei, și sfintele martiri îl priveau cu ochii Edithei.

În sfîrșit, perdență și cu totul puterile, căgu pe culmenul său tapen și oare întregii zâcu amorțit, ca să se deșteptă și să se torturzeze de nou. Chemarea lui de odată îi apără ca o grozăvie, ce nu se poate suporta, ca o fatalitate, ca un ce nenatural, ce este imposibil, și mai târziu cărăi se condamnă pe sine pentru aceste gândiri păcatești.

— Să fie acesta blâstmul păcatului maicii mele, — se întrebuiește el — că corpul mă învinge? sunt doar nevîndicabile de chemarea nață, care mă așteaptă?

Si acuș il cuprinseră nește ferbinți, încăt cugetă că trebuie să ardă;

acușu il nepădă frigurile și dîntitremură de frig.

— Nici unul din tineri noștri nu se supune mai serios — diceau revereșenii părinți.

Ei ierătă pe Raoul să petreacă căteva ore vară în biserică; cântările păreau al insufle și al linisi; dar vocea arginție a Edithiei i resună și din cîntecele monachilor.

In sfîrșit se putu stăpâni: simță de nou întregul amor forbînt pentru sfânta sa chemare, la care se aștepta ca la un favor excepțional al bunătății Dumnezeasci. I părea că și când ar fi murit și ar fi fost immormortat, și dênsul — ca un spirit fără corp — ar plina sus deasupra pământului și chiniurilor sale. Fața lui devine cu totul transparentă și strălucea în glorie; nici lutile-i nu-i mai apărău ca un păcat, ci ca jertfa cea mai înaltă, ce a adus lui Dumnezeu, singura, ce înime lui a avut. Apoi încep să se serveze fericiți care fericitoare în tela sa: și i părea, că suferințele grozave acuma planează asupra lui ca niște rugăciuni sfinte. El numai era Raoul, era servi-

tru noi Români dacă, sau nu mai ne vărem sau numai așteptăm ce va da scărtă.

Noi trebuie să ne îngrădим din vreme cu toate mijloacele permise spre a ne apăra naționalitatea.

Făcând noi aceasta nu ni se mai poate dice că agităm. Când ne spune „Nemzet,” organul guvernului, „Pesti Napló,” „Budapesti Hirlap,” „Függetlenség,” „Egyetértés,” când ne spun în fine toate foile maghiare și maghiaroane, că naționalitățile trebuie maghiarizate „âtât în privința limbii cât și în privința rasei,” suntem provocată. Toată lumea, și care ne iubesc și care ne uresc, ne ar fi să le sănătă să am lăsa lucrul așa să treacă și atunci am fi condamnați nu la maghiarizare, căci aceasta e pretez putină, dar la dispărerea în potopul, care se va grăbi mai curând, să ne îngheță văzăndu-ne vrednicii de așa ceva.

## Revista politică.

Sibiu, în 24 Septembrie.

Diena Ugariei s'a intrunită înseamnă numai în conferințe. Adeverata activitate a dietei se va începe numai Luni. Cu privire la turările din Pojoră și giur desbaterile vor fi agitate. Se susține, că îndată la început, în sedința cea dintâi se va interpela guvernul pentru atitudinea sa în fața scandalurilor. Ministrul Tisza se așteaptă, că va preciza cu toată hotărârea poziția guvernului. De altmîntea poziția guvernului e clarificată și până acum. Guvernul, dice „Nemzet,” este resolut a pună capăt scandalurilor cu ori ce preștează „Nemzet” mai adâng, că liniscea nu se va turbura căt va remăne în viitorul statului.

Lud. Mocsáry a în dreptat episcopală deschisă către presidențul partidei independenților din Arad, prin care descorepe, că partida independenților din teatră nu e nici semită nici antisemită.

Despre scandalurile cu Evreii, care după unii au încetat, după alții se continuă și în fine, după a treia versiune, au se îsbucnescă de nou — se scrie în mai multe diare, că au fost organizate și facătorii de scandale plătiți cu bani și cu buetură. Să mai scrie că guvernul ar fi descovert, că în afacere sunt amestecați și doi comiții. Despre Ondoy se telegrafase eri că a dispărut — în străinătate.

Scandalul din Marmăria e cu totul de altă natură și n'are nici cu semitismul nici cu antisemitismul nimic de a face. Nisice recruti, cari aveau să plece adoua că la regiment, au vrut să aiibă o seară bună și fiind că Evreul căciunuar n'a vrut să credințeze vinării, s'a născut spectacolul.

torul lui Dumnedeu, căruia voia să rămână în curăție și sfîntenie.

Berthalda își luă rămas bun dela Editha, spunându-i diua și oara în care se va face hirotonirea lui Raoul.

— Că de fericit are să fie denușul! — răspunde Editha, întăpînând cu suris bland ochii întrebătorii ai amicalei sale.

— Si nu-ți pare rău de el? — întrebă Berthalda.

— Eu? Dar tocmai atunci n'ăși iubi pe Raoul, când mi-ar părea rău de el.

Berthalda povestea lui Tassilo aceste cuvinte și adăuse:

— Nu aşa pricep eu amorul.

— Nu? dice Tassilo, — căci aceasta este un alt soi de iubire.

— Decât care?

— Ca cele mai multe.

— Blondini sunt în general reci.

— Așa gândesci?

— Da, eu aşa cuget, — dice Berthalda hotărît și privi lung în ochii lui.

Camerile române se vor convoca extraordinar pe 10 Octombrie, ca dela 15 Noemvre se poate lucra în sesiune ordinată.

Întâlnirea principelui Bulgariei cu regele României la Sinaia a dat materie de scris diarelor de însemnătate europeană. Așa „Alg. Ztg.” (care s'a mutat în diele acestei delă Augsburg la München) cauta să aducă întâlnirea în legătură cu mergerea principelui muntenegrean la Petersburg și Moscova. „Alg. Ztg.” însă infățișează lucrul astfel, în cât își vine a presupune că ea însăși nu crede cele ce le spune.

Evenimentele din Egipt au produs o situație incurcată, a cărei limbă se comentază în multe feluri, însă și întrebarea dacă comentariile anticipate vor corespunde sau nu. Descurcarea aternă foarte mult dela impregnarea, că împreună cu cine va voi Englittera să descure incurcătura, cu Franția sau cu Germania. Simpatilele îndreptățite, dice o foaie, spre Franția, interesul spre Germania. Dela alegerea ce va face Englittera aternă numai soarta Egiptului, dar și a constelației celei noastre a statelor europene.

## Corespondență particulară ale „Telegrafului Roman”.

Gurariului, 20 Septembrie 1882.  
(Să înfîinfămă reuniuni preoțesci.) Societatea omenească compusă fiind din diferite corporații fie-care cu misiuni speciale, pentru a se apropia cu mai bun succes de ținta, la care tinde, și par a fi afat spre acest scop ca cel mai bun mijloc: reuniri sau asociații.

In timpul din urmă s'a ventila chestia reunirilor și la noi Români, atât prin jurnalistică, cât și în adunările reprezentative, în sinode și congrese.

Unii bărbăți prevăzători și pătrunși de spiritul timpului modern, săi pus pe lucru de timpuri și, fără multă vorbă, au reușit a înființa reuniri între membrii cu ocupării homogene.

Astfel numerău astăzi reuniri de învețători, sodali, pompieri și de alte categorii.

Nomai noi preoții stagnă. Să e cunoscută sentința nemiloasă: cine nu propăsește, acela repășește.

Conservatismul e bun în unele părți ale sale, dar nu în toate. El nu constituie un arcan universal contra tuturor pericolelor ce ne amenință dinlic în cele mai variabile forme și situații.

Să schimbă modul de atac în luptă; trebuie să se schimbe și sistemul de apărare.

— Bruneții sunt doară și prea infiocați?

— Să poate, că focul e prea ferintă pentru gheăță, — răspunse ea și ei.

Editha știe că se va face hirotonire; atunci ea îngrenunchia în catedrală, și înainte de a luna amintă, o lacrimă încă pe cartea de rugăciunea apoi încă una și cărăsă una, în sfârșit versă un șiroiu de lacrime. Să-i că organele căntau mai mult și că căntările erau mai frumoase, cu atât mai amar începă să plângă.

Când băgă de seamă, că missa s'a încheiat și că a ramas singură, se înțâlă și privi spre altar, pe care luminiile se stinseră.

Astunci audii ceva mișcare în apropierea sa, privi într-acolo și zări pe Tassilo, care stătea cu brațele înclinate, lungă o colunnă, și o privea.

(Va urma.)

Cum că atacurile nu ne lipsesc, și nu sunt întreprăte numai pe o linie și asupra unui punct, ci pe toate linile în mod concentric asupra tuturor punctelor de întărire a acestei este, pe căt de adevărat, pe atât de cunoscut tuturor, cari în seamă de întăplăințele cele mai prospete în viață publică a poporului nostru.

Biserica la Români a fost bastineană cea mai întărită, preotimă falanga cea mai probată în timpuri de grea îspă și pericol pentru popor. Stănd acestea, susțin încă și poporul; cădând acestea, cu ele se îngroapă libertatea și independența noastră.

Adversarii nostri o săcăsească.

De aceea avem atâtă preotă devineți martiri în vremuri fortunatoase. De aceea și astăzi atâtă suspicioană și afronțu asupra instituțiunilor și a organelor noastre bisericesci de sus până jos, dela Arhiepiscop până la cel din urmă preot.

Nici un operat omenește nu și poate revindeca sieși titlu de a fi pe deplin perfect, perfect în mod absolut; ci numai relativ. Dela aceasta regula generală nu va face excepții nici instituțiunile bisericești, cel puțin în parte ei administrativă. O scim aceasta, și nu o negăm. Dar posedem ambiație nobilă, ca emendarea să o facem noi și prin noi.

După această excursiune îmi iau voia și reveni asupra temei, ce mă îndemnă la scriere rândurile de față.

În 18 Iulie a. c. mi s'a prezentat o Cerculară della Oficiul pretorial de cunprinsul următorului:

Nr. 2082 — pret. 1882.

Onorată primărie comună în ....! Îndivu-se prea multe erori în purtarea matriculelor și rămânând mulți prunci născuți cu totul afară din lipsă de acurateță, m'a înserințat Dl ministru prin In. Esmis din 25 ... a. c. Nr. 31,436—1882 cu controlarea acestor operate, din care cauza asta cu eade: a ordina:

a) Fie-care moașe este dateoare a avisă pruncul moșit de dânsa în 24 oare la primărie și primărie este dateoare avisă casul de naștere la parochul locului.

b) Unde nu este moașe la casă de naștere sunt părinții datorii a arăta căsu la primărie.

c) Fie-care părinte este datoriu a prezenta la botă și un bilet, în care să se introduc numele pruncului, Nr. casel, moașă, părinti și nașul.

d) În paroh este datoriu a trece în matricule cu acurateță așa cum sună biletul presentat de părinti.

e) Ori-ce ușurință observată față de dispozițiunile de mai sus se va depăsi aspru.

Dl primar va avea a publica acest ordin numai decât în modul usitat, a comunica acest ordin și cu dl paroch și cu moașele comunale, și despre efectuă publicare aștept raport până la 15 August a. c.

Dela Pretorele cercului.

Săliște în 28 Iulie 1882

Muciul m. p.

Din cele spuse se vede că poate rea execuțivă a statului prin organele statei subalbane tinde a se amesteca până și în afacerile interne rituale ale preoțimiei sub pretest că ea — preoțimie — n'a purtat cu esactitate protocoalele matriculare:

Scopul ascuns este înse altul și încă după:

1. Discreditatea și umilierea funcționarilor bisericesci.

2. maghiarierea numelor.\*

\*) În măsura aceasta nu putem vedea de ce se tem dl correspontent. Ea de bună seamă este întreprăte către toate primăriile — o măsură generală, care nu exclude intervenția religioasă a preotului și nici nu dispensează dea purtarea matriculelor.

Red.

## Varietăți.

\* (Postal) Întră Grădiște și Hațeg delă 1 Octombrie n. începând comunicării postale se va face în chipul următoru: Pleaca dela Grădiște la 6 ore dimineață, sosesc la Hațeg la 8 ore 25 min. dimineață; pleacă dela Hațeg la 12 la amiază și sosesc la 2 ore 25 min. d. a.

— Directiunea a postelor reg., din Sibiu publică concurs la stațiunea de magistrul postal în Șoimușul Murășan, din comitatul Udeșoara. Pe lângă contract și cantiune de 100 fl. bani numerati magistrul postal are 150 fl. salariu, 40 fl. pașul de cancelarie. Pentru astăzi au a se adresa în termen de trei septămâni la Directiunea postelor. (N.B. Concursul e dat de 27 Sept., noi însă am primit înscrînțarea numai în 6 Octombrie n. Red.)

(Societatea de lectură „Andrei Saguna”) și-a finit sedința de constituire pe termenul scol. 1882/83 Dumineca în 19 Septembrie 1881 Președintele ad hoc, Reverendul d. director: Ioan Hania, printre un discurs acomodat atrage atenționea membrilor societății asupra mijloacelor, cari conduc mai ușor și mai sigur la scopul dorit; apoi pune la ordinea diele alegerea ofițerilor:

a) Președintă să alege prin acclamație d. profesor seminarial: Dr. Daniil P. Bărcian.

b) Vice-președinte: Victor Em. Tordășan cl. a III.

c) Notar: Ioan Baciu cl. a. III și Ilariu Reit. cl. a. II.

d) Cassar: Romul Pop cl. a. I.

e) Contorul: Nicolae Adamoviciu cl. a. III;

f) Bibliotecar: Emanuil Beșa cl. a. II;

g) Vice-bibliotecar; Vasile Bărbăped. a. I;

h) Redactor al foilei „Musa”; Dumitru Tătar cl. a. III.

i) Membrii în comitet: Aron Gogonea și Ioan Orban cl. a. III.

Vasile Sătu și George Maier cl. a. II. Vasile Gan și Titu Strimba cl. a. I; Nicolae Bârsan ped. a. III și Dumitru Lăpădat ped. a. II.

La încheierea sedinței societatea să expreze de multămînă Reverendul D. director, terminând cu repetiție strigări de: să trăiească!!!

\* Note nove de stat de un florișorin s'au pus în circulație. Poartă datul 1 Ianuarie și sunt de 120 mm de înalțime de 78 1/2 mm de lăție, tipărite pe amănunte laturile cu coloare murgă și vînată pe hârtie fără marcă, și în fine cu text german de o parte și maghiar de alta. Notele cele vecchi de 1 fl, care poartă datul 7 Iulie 1866 se mai rîmesc la toate cassele statului până la 30 Septembrie 1883. Dela 1 Octombrie 1883 până la 30 Septembrie 1884 numai la cassa centrală din Budapestă.

Despre formalitățile prin care se mai pot schimba și după acest termen informare ordin. min. dtd 26 Septembrie a. c. După diua din urmă a lunei lui Iunie 1888 notele de stat, care se scot din circulație, nu se mai primesc nicări.

## PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Despre uciderea lui Mihai Voda-Viteazul.

(Noi documente istorice.)

În „Binele public“ ceteam un raport foarte interesant, pe care îl reprodusem în toată extensiu-

Eata!

În sedința sa de Vinere trecură 17 Sept. Academia română a luat cunoștință de afara unor documente pentru istoria patriei în bibliotecale din Svitiera.

Di Nicolae Ionescu a făcut numai care-cari comunicări orali în pri-

vință aceasta. Unul din aceste documente este un fel de prescurtare istorică despre crudimile lui Vlad Dracul-Voivod de pe la 1460 și 1462. Acest document este scris în limba nemțească veche, și se află la biblioteca din San Gall. Dl. Ionescu a prezentat Academiei numai o fârnică de fac-simile, de pe prima pagină, rugându-se de președintele Academiei că să în disponibilitatea Academiei că mai acurat al documentului întreg care să cuprindă din vre-o cinci pagini în folio.

Altă și mai însemnată comunicare facută tot de d. Nicolae Ionescu a fost afisată într-un manuscris lui Bongars, păstrat în biblioteca orașului la Berme, a unei scrise relative la uciderea lui Mihai-Vodă-Viteazul. Documentul acesta, foarte prețios, este scris în italienescă, și lese de cetei și de înțeleș, și pre-lângă amănunte imprejurări despre tragicul sfîrșit al domnitorului erou, cuprinde încă însemnarea datei când a fost scris, care este cu 15 zile după crunta perpetrată a uciderii.

Dl. N. Ionescu a cunoscut întreg acest document în sinul Academiei.

Cetitorii noștri vor fi multămîți credem, să le punem aci înainte cu prinsul italienesc și traducerea română a documentului acestuia atât de prețios.

Titlul scriptului este acesta:

*Tractatus italicus de Georgio Basta et Wallachiae defectione.*

Cuprinsul este cel următor:

*Teatru italienesc.*

Giorgio Basta sotto ch'egli ebbe lo esercito di Sigismundo Battory seguitando la vittoria entro con lo esercito suo in Transilvania, et... ridotti le città e luoghi di quella provincia alla soggezione du Sua Ma-ta Ces-a... grata volontà verso il Vallacco e di riporlo nel stato della Wallachia havendogli più volte detto e esortatolo... di buon animo e in ordine. Ma egli monstrando poco curarsene fraudolenta mente respondeva non essere tempo di attendere all' hora a questo non tenendo nel iniquo animo sua quella sincera fedeltà e divisioni che dovea e che avea giurata a S-a M-a per tanti benefici ricevuti da essa, ma solo in dimostrazioni d'apparenza ancor che tutti pieni di propri interesi, come si poteva considerare nella bataglia contro gli Transilvanîi nella quale (se bene anco lentamente) si adoperò solo per le odio e vendetta sua particolare, havendone sem pro dimostrati effetti col la solita sua crudeltà contro gli stossi Transilvanîi, usata in diversi modi, facendo uciderie di nascosto tutti quei che nella revoluzione sono stati divoti alla Sua Majestă, come pure ultimamente fece ammazzare il Cernis Gasparo per viaggio, mentre andava a resignarsi al Basta dopo essere stati prigionie di rebelli Transilvanîi e sempre continuato in devozione verso S-a M-a, e altri queste iniquità fatti abbrugliamenti nella campagna, contra l'ordine e retta intențion del Basta, quale per questi e altre segni dell'infido e barbarie accorgimento della malizia e infeudata sua e ch'egli tuttavia andava radunando a raccoiglendo nei suoi alloggiamenti diverse genti... e ch'accrecesce molto il suo campo e che senza sua saputa egli aveva levato dai forti di Somlo e da altri luoghi dieci piezi d'artiglieria e angustiglii altri sei che teneva negli istessi suoi alloggiamenti per trattar con li nemici di traidimento aveva mandato quattro cento suoi cavalli sotto falso colore di fare ripigliare la sua moglie e suoi figliolini a Fogaras.

Il Basta per tante fenendogli gl'occhi continuamente adosso e facendo osservare tutte le suoi attioni intese ch'egli spediva spesso corrieri, in diverse bande e aliius medesimamente ne venivano ne si sapeva dove ordino per ciò il Basta che si stessi agli passi e si prendessero tutti e con le lettere si conduse a lui si come fui poi eseguito e scoperto il tradimento per li stessi criterii e sue proprie lettere nelle quali trattava particolarmente con il Turco Bassa di Themiswar e con il Battory di tradire la giustissima causa de S-a M-a e di ponerle il suo esercito a mezzo con gli nemici, onde il Basta havuta in questa maniera piena noția di tutto il trattato subito fatto convocare il suo consiglio e comunitacollo, con il commun parere diede ordine che fosse chiamato l'istesso Vallaco nel consiglio dove intendeava de convingerlo e farlo ritenere prigione și poi rimetterlo alla giustizia di

S-a M-a: Ma egli ricuso di vernice anzi si ponea a l'ordine di fugire. Il che intendo il Basta subito commis al colonel Pezzen che con il suo regimente e con li compagnie di Valloni quanto prima andesse a farlo restare e quando francese resistenza che sapeva quello che conveniva fare: Così l'istesso colonello andato e subito fatta circuare dalle suet gini al padiglione dove egli era, li face dire che dovesse andare prigione di S-a M-a, il che sentendo il Vallacco subito pose la mano sopra la sua scimieră pentru fare difesa: Alhora ritrovandosi... più avanti de tutti un capitano Vallone li diede un colpo d'allabardă nel petto per il quale cadendo in terra subito fu fîntî d'accidere d'altri e spicatoli la testa del busto senza alcun contrasto ne movimento de suoi della guardia presente, quali consigiarono tutte le scritture, fra le quale altre molti lettere di trattate del traidimento si son ritrovati; altre lettere de S-a M-a C-ea directe al Basta le quale l'istesso Vallaco haveva intercette. Dopo sesta escusione subito il Basta spe un corriere con piera information a S-a M-a se bene hora che sono 15 giorni dopo il seguito fin nu non se veduto, dubitosi che gli posse essere occorso sinistro accidente per il viaggio pericoloso sendo ultimamente capitato qua un Morando Fossoato da Milano che hâ dato questo aviso mandato dal fratre collonello Pezzen al Dottore suo fratre partito otto giorni dopo il caso e dopo l'pedesitione e partita del corriere che fu spedito dal Basta non ancora comparsa.

(Va urma.)

### Bursa de Viena și Pesta Din 5 Octombrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de an ung. de 6%	119.35	119.—
Renta de an ung. de 4%	87.35	87.25
Renta ung. de hârtie	86.50	86.50
Imprumutul drănilor de fer ung.	134.75	134.75
I. Obligatiuni de stat ale drănilor de fer original munc.	90.40	90.25
II. Obligatiuni de stat ale drănilor de fer orient ung.	110.—	109.75
Oblig. de stat de 1876 de ale drănilor de fer orient ung.	94.75	94.75
Obligatiuni ung. de recuperări	98.25	98.50
Obligatiuni ung. cu claușula de sorjire	97.25	97.75
Obligatiuni urbane temejană	98—	98—
Obligatiuni urb. temejană cu claușula de sorjire	97.75	97.50
Obligatiuni urbane transilv.	98—	98—
Obligatiuni urbane crăciu-ale-	98.25	98—
Obligatiuni ung. de recuperări	97.75	98—
Sorjii ungredesi cu premii	117.50	116.50
Corpi de regulamentă	100.70	100.50
Datorie de stat astăzi în hârtie	77.35	76.75
Datorie de stat astăzi în argint	95.40	95.25
Renta de an străină	129.50	130.50
Achiziții de banuri austro-ung.	826—	827—
Achiziții de credit austro-ung.	301.75	301.50
Emisiuni de credit austro-ung.	312.75	313.50
Emisiuni de credit austro-ung. (pe poliza de trei luni)	119.20	119.20
Scriuri fonciare ale instituției	—	—
Albina	—	100.—
Argint	—	—
Gălbini	5.66	5.66
Napoleon	9.46	9.45/2
100 marce nempeștei	58.30	58.25

Nr. 94. [242] 2-3

### CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învețătoarelor scola confesională gr. or. din Ocea (Csaklya) cu terminul până la 26 Septembrie a.c. st. v.

#### Emolumente:

1. Salariu anual 160 fl. v. a. ce se solvesce în rate lunare din cassa bisericiei.

2. Cuartier liber în edificiul scoalei

3. Lemne suficiente din pădurea comunei.

Concurrentii au să arate și cunoascincia limbii maghiare.

Cerurile concursuale instruite cu cele prescrise în regulamentele vii genții sunt să se adresa subscrисului oficiu protopresbiteral.

Alba Iulia, 8 Septembrie 1882.  
In conțelegeră cu comitetul parochial.

Alesandru Tordăsan m. p.,  
protopresbiter.

Nr. 305. [222] 3-3

### CONCURS.

Spre ocuparea stațiunilor învețătoarelor mai jos însemnă din protopresbiteral greco-oriental al Cahalmului, se scrie concurs până în 25 Septembrie a. c. st. v.

1. În Cahalm, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartier în edificiul scoalei și lemnele trebuințioase de foc.

2. Dăisoara, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartier și un stențig de lemne.

3. Crihalma, cu salariu anual de 150 fl. val aust, cuartier și lemne de foc.

4. Cața, cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartier și lemne de foc.

5. Ticușul-Roman, cu salariu anual de 150 fl. cuartier în edificiul scoalei și lemne de foc de ajuns.

6. Felmer, cu salariu anual de 80 fl. v. a. cuartier și lemne de foc.

7. Bogata-o-lea-nă, cu salariu anual de 80 fl. cuartier și lemne pentru foc de ajuns.

Dela competenții de sub Nr. 1—4 se recere: ca prelungire atestat de cuaficătione învețătoresc, se aibă și 4 clase gimnasiale, ear in special, dela concurenții de sub Nr. 1 se cere să se cantează și tipicul bisericesc, având tot de odată a tînd strană în toate duminele și serbătorile.

Petițiunile instruite conform statutului organice și regulamentelor în viore, arătându-se și cunoștință limbii maghiare, sunt să se ascerne la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul susinădat.

Cahalm, 28 August 1882.

In conțelegeră cu comitetele parochiale respective.

Nicolau Mircea m. p.  
adm. presb.

Nr. 291.

[247] 2-3

### CONCURS.

În conformitate cu decizionile adunării generale ale asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, fiind în 27—29 August a. c. în Dej și în conformitate cu pozițiile de sub Nr. 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, din preliminarul de budget votat pentru timpul de la 1-a Septembrie 1882 până la 31 Decembrie 1883, Concursul:

I. Concurs pentru 2 stipendi a 60 fl. pe an menite pentru tineri sau tinere, cari ar vol se învețe la vre-un institut sau corăjiune industrială din patria vre-un din profesioniile: țesutul de pânzări, covoare, părți de imbrăcăină din tort de in, cănepe, bumbac, lana, mătăsă, pe reboze mai perfecționate; cușină de albituri pentru ambele sexe, precum și brodatii (schindiesi) cu ață, mătăsă, fir de argint și aur; crotalaria superioară de dame sau de băieți; artă ortopedică, a juvareriei și a lucrării în aur sau alte metale, sau farmacia.

Persoanele ce doresc folosi vreun din aceste stipendi, se subsecără cererile lor de a dreptul la subserbul Comitetul al asociației în Sibiu, cel mult până la 31 Octombrie st. n. ISS2. Cereri întrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cerurile au să fie însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copia legalizată.

2. Atestat scolastic, cel puțin din a 4-a clasă normală pentru fetițe, și din a 4-a clasă gimnasiașă sau reală, pentru feciori, în original sau în copia legalizată; atestat din clase mai de jos nu vor considera.

3. Atestat de serăcie, și la întemplieră de starea orfână a persoanei ce concursează din partea primăriei comunei, subserbul de parochial locului și vidimat de oficiul politice respectiv (pretrusa).

4. Declarațione în scris a părinților sau tutorilor, că numaiu se învețose, ci se obligă, că fiul, fica sau pupillor lor se învețe profesie pre care o va fi ales, și că de donec-ori pe an: la 1-a Februarie și la 1-a August vor prezenta comitetului act autohtonică despre diligență, progresul și bunăportare a elevilor. La casă contrarui stipendiului, care se va da în trei rate anuale, se va intra.

5. Declarațione hotărâtă, că concurenții nu mai capătă din alt loc vre-un alt ajutor.

II. Concurs pentru 1 stipendiu a 100 fl. pe an, menit pentru tineri români, ce urmărează cursul regulat la vre-o scoala parochială.

Persoanele ce doresc folosi vreun din aceste stipendi, se subsecără cererile lor de a dreptul la subserbul Comitetul al asociației în Sibiu, cel mult până la 31 Octombrie st. n. ISS2. Cereri întrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cerurile au să fie însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original, sau în copia legalizată.

2. Atestat scolastic, care se dovedește că calificătionea recerută pentru a putea fi primit în amintitul institut, sau dacă concurențul este chiar elev al institutului respectiv.

3. Atestat de serăcie, și la întemplieră de starea orfână, a persoanei ce concursează din partea primăriei comunei, subserbul de parochial locului și vidimat de oficiul politice respectiv (pretrusa).

4. Declarațione hotărâtă că concurența nu mai capătă din alt loc vre-un alt ajutor.

5. Se arete, dacă aspiranta este deprinsă la lucru de mână, necesară de a se învăța în scoalele de fetițe.

6. Stipendiu se plăti în 2 rate sezoniale după prezentaște testimonialul cu spori bun; întrelasarea trimiterii testimonialului la timpul amintit, trage după sine starea stipendiului.

7. Concurs pentru un stipendiu a 100 fl. pe an, menit pentru tineri, ce ar voi a se perfecționa în vre-una din artile frumoase (desenul, pictura, sculptura, muzica, evenimentul fotografic).

Persoanele ce doresc folosi acest stipendiu, se subsecără cererile lor de a dreptul la subserbul Comitetul al asociației în Sibiu, cel mult până la 31

II-lea al clasei ce a absolvit în urmă și atestat de frecuentare pentru anul curent, delă direcționea scoalei, care este în serie, în original sau în copia legalizată.

3. Atestat de serăcie, și la întemplieră de starea orfână a persoanei ce concursează din partea primăriei comunei, subserbul de parochial locului și vidimat de oficiul politice respectiv (pretrusa).

4. Declarațione hotărâtă, că concurența nu mai capătă din alt loc, vre-un alt ajutor.

5. Stipendiu se va plăti în 2 rate sezoniale, după prezentaște testimonialului de pe semestrul premergător. Întrelasarea trimiterii testimonialului la timpul amintit trage după sine starea stipendiului.

III. Concurs pentru 2 stipendi a 80 fl. pe an, menit pentru tineri români, ar urma cursul regulat la institutul de agricultură reg. ung. din Kolos-monostor.

Persoanele, ce doresc a folosi vre-un din aceste stipendi, se subsecără cererile lor de a dreptul la subserbul Comitetul al asociației în Sibiu, cel mult până la 31 Octombrie st. n. ISS2. Cereri întrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cerurile au să fie însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original, sau în copia legalizată.

2. Atestat scolastic, care se dovedește că calificătionea recerută pentru a putea fi primit într-un institut pedagogic, sau dacă concurența este chiar elev al acestui institut pedagogic, astăzi de pe semestrul II din anul premergător și atestat de frecuentare de pe anul curent, delă direcționea institutului în original sau în copia legalizată.

Spre dovedirea celor amintite în fruntea p. 2, să se adclă la suplica programă institutului, sau advereră directorul despre calificătionea, ce se cere pentru primire. 3. Atestat de serăcie, și la întemplieră de starea orfână, a persoanei ce concursează din partea primăriei comunei, subserbul de parochial locului și vidimat de oficiul politice respectiv (pretrusa).

4. Declarațione în scris a părinților sau tutorilor, că numaiu se învețose, ci se obligă, că fiul, fica sau pupillor lor se învețe profesie pre care o va fi ales, și că de donec-ori pe an: la 1-a Februarie și la 1-a August vor prezenta comitetului act autohtonică despre diligență, progresul și bunăportare a elevilor. La casă contrarui stipendiului, care se va da în trei rate anuale, se va intra.

5. Declarațione hotărâtă, că concurenții nu mai capătă din alt loc vre-un alt ajutor.

II. Concurs pentru 1 stipendiu a 100 fl. pe an, menit pentru tineri români, ce urmărează cursul regulat la vre-o scoala parochială.

Persoanele ce doresc folosi vreun din aceste stipendi, se subsecără cererile lor de a dreptul la subserbul Comitetul al asociației în Sibiu, cel mult până la 31

**Octombrie st. n. 1882.** Cereri intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copia legalizată.

2. Atestat scolaristic, despre absolvarea cel puțin a clasei a IV ginnasiale.

3. Atestat della institutului respectiv, sau della maestru sub a căruia conduce aspiranții se deprinde la cutare arte, despre progresul cel face și despre portarea sa morală.

4. Declarația hotărâtă că nu mai are de alt undeva alt ajutor.

**VII.** Concurs pentru un stipendiu de 60 fl. menit pentru tineri, ce urmăresc curșul regulat la oare care institut pedagogic din patrie.

Personalele ce doresc a folosi acest stipendiu se substearcă cererile lor de a dreptul la subcursul Comitetul Asociației în Sibiu, cel mult până la **31 Octombrie st. n. 1882.** Cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original, sau în copia legalizată.

2. Atestat scolaristic, care se dovedea să calificătunica recerută pentru a putea fi primit într-un institut pedagogic, să dacă concurențul este chiar elev aceluia institut pedagogic, atestat de pe semestrul al II-lea din anul premergător și atestat de frecuțare de pe anul curent della direcția scolarei, care este înscris, în original sau în copia legalizată.

Spre dovedirea celor amintite în fruntea p. 2 să se acclada la suplică programa institutului, său adveritatea directorului de sprijn calificătunice ce se cere pentru primire.

3. Atestat de seracie și la întemplieră, de stare orfană a persoanei ce concurge, dat dela primăria comunie, subserbie de parochial locului și vidimatum de oficiul politic (pretrusa).

4. Declarația hotărâtă ca concurențul numai capătă din alt loc vre-un alt ajutor.

5. Stipendiu se va plăti în 2 rate semestrale, după prezentarea testimoniuului cu spori bun întrelăsarea trimiterii testi-moniului la timp amintit, trage după sine sistarea stipendiului.

**VIII.** Concurs pentru un stipendiu de 60 fl. v. a., din fundațunica „Marinoviciu” pentru un student la vre un gimnaziu.

Personalele ce doresc a folosi acest stipendiu se substearcă cererile lor de a dreptul la subcursul Comitetul Asociației în Sibiu, cel mult până la **31 Octombrie st. n. 1882.** Cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copia legalizată.

2. Atestat scolaristic despre absolvirea de la IV clasa normală.

3. Testimoniu do seracie dela primăria comunie.

4. Contract încheiat între respectivul maestru și părinții sau tutorii concurenților ear deli, sodali pe lângă cele amintite sub 1, 2, 3, și documentul de respectiva corporație că merită se fie recunoscut și admis de corporație între maestri.

Aceste ajutoare se dau numai pentru o singură oară.

Din sedința comitetului Asociației transilvane pentru literatură omănu și cultură poporului român, finită la Sibiu în 14 Septembrie n. 1882.

Iacob Bologa m. p. G. Baritiu m. p., v-pres. secret.

**La Federation de peuples greco-latins**, revistă săptămânară de interese pacifice Mediteranei, se publică dela 14 Iulie a. c. în format de fascicul de opt pagini de căte trei coloane pe hârtie de lucs. — Abonamentele se trimit cu mandat postal de două-deci franci directorului seu, d. prof. A. Gromier, 3, via del Mizarcchio Firenze (Firenze), Italia.

**XVIII.** Concurs pentru un stipendiu de 200 fl. pe an pentru un student la universitate.

Personalele ce doresc a folosi acest stipendiu, se substearcă cererile lor de a dreptul la subcursul Comitetul Asociației în Sibiu, cel mult până la **31 Octombrie st. n. 1882.** Cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copia legalizată.

2. Atestat de maturitate.

3. Atestat despre frecvențarea cursurilor la vre un universitate.

4. Atestat de seracie și la întemplieră, de stare orfană a persoanei ce concurge, dat dela primăria comunie, subserbie de parochial locului și vidimatum de oficiul politic respectiv (pretrusa).

5. Declarația hotărâtă, ca concurențul nu mai capătă din alt loc vre un alt ajutor.

6. Stipendiu se va plăti în 2 rate semestrale, după prezentarea testimoniuului de pe semestrul premergător. Întrelăsarea

trimiterii testimoniuului la timp amintit trage după sine sistarea stipendiului.

**IX.** Concurs pentru un stipendiu de 60 fl. pe an menit pentru un gimnasișt de proveniență din comitatul de odinioară al Dobâacei.

Personalele ce doresc a folosi acest stipendiu, se substearcă cererile lor de a dreptul la subcursul Comitetul Asociației în Sibiu, cel mult până la **31 Octombrie st. n. 1882.** Cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original, sau în copia legalizată, dovadind că este născut din comitatul de odinioară al Dobâacei.

2. Atestat scolaristic de pe semestrul II-lea al clasei ce a absolvit în urmă, și atestat de frecvențare pentru anul curent della direcția scolarei, care este înscris, în original sau în copia legalizată.

3. Atestat de seracie și la întemplieră de stare orfană a persoanei ce concurge dat dela primăria comunie, subserbie de parochial locului și vidimatum de oficiul politic respectiv (pretrusa).

4. Declarația hotărâtă, că concurențul numai capătă din alt loc vre-un alt ajutor.

5. Stipendiu se va plăti în 2 rate semestrale, după prezentarea testimoniuului de pe semestrul premergător. Întrelăsarea trimiterii testimoniuului la timp amintit trage după sine sistarea stipendiului.

**X.** Concurs la 8 ajutoare de 12 fl. 50 cr. v. a., pentru învățăței de meserii și 4 ajutoare de 25 fl., pentru sodali cari se află în condițiuni ca să se poată face maestri.

Personalele care doresc a folosi verul din aceste ajutoare se substearcă cererile lor la subcursul Comitetul Asociației în Sibiu, cel mult până la **31 Octombrie st. n. 1882.** Cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Cereri au se fi însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, în original sau în copia legalizată.

2. Atestat scolaristic despre absolvirea de la IV clasa normală.

3. Testimoniu do seracie dela primăria comunie.

4. Contract încheiat între respectivul maestru și părinții sau tutorii concurenților ear deli, sodali pe lângă cele amintite sub 1, 2, 3, și documentul de respectiva corporație că merită se fie recunoscut și admis de corporație între maestri.

Aceste ajutoare se dau numai pentru o singură oară.

Din sedința comitetului Asociației transilvane pentru literatură omănu și cultură poporului român, finită la Sibiu în 14 Septembrie n. 1882.

Iacob Bologa m. p. G. Baritiu m. p., v-pres. secret.

**La Federation de peuples greco-latins**, revistă săptămânară de interese pacifice Mediteranei, se publică dela 14 Iulie a. c. în format de fascicul de opt pagini de căte trei coloane pe hârtie de lucs. — Abonamentele se trimit cu mandat postal de două-deci franci directorului seu, d. prof. A. Gromier, 3, via del Mizarcchio Firenze (Firenze), Italia.

[255] 1-3

## Invitare la subscriptiunea

de acțiuni încă la dispozițione a 100 fl. de ale „celei dintâi fabrici transilvane de lumini de stearin în Sibiu.

Acțiunile subscrise au a se solvi în ratele următoare:

25% adecă 25 fl. per acțiune la subscrere

25% " 25 " " până la 15 Noemvre

și 50% " 50 " " până la sfîrșitul lui Decemvre a. c.

Pozessorii acestor acțiuni date acum se bucură, întrucăt vor fi solvit punctos până la sfîrșitul anului plătile, de pretensiunea deplină la dividenda ce va resulta din sferșitul campaniei curente, va se dică la sfîrșitul lui Ianie 1883.

Dorind cinea informații, comptorul **fabricii (strada Turnului (Sag-gasse) Nru 27)** este gata ale cău totă promptitudinea. Aici se poate vedea și bilanțul general din urmă, conform căruia după dotarea fundului de rezervă cu 10% și altă desărcinări, sună plătit acționarilor circa **8%** dividenda per anno pe campania încheiată la sfîrșitul lui Ianie a. c.

Dl. P. J. Kabdebo, banchier în Sibiu, este autorizat a primi subscrieri, precum și a incassa și cuita solviri de rate.

[248] 2-3

## Zambach și Gavora.

Fabrică de vestimente și recusite bisericesci

de rit catolic și grec.

[205] 4-30

*in Budapest, strada Vațului, Vácz utca Nr. 17.*

Felon sau Odăjdi,

Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin,

praporii. Teate fe-

liurile de steaguri,

și pentru societăți

industriale (și pen-

tru pompieri) co-



vor pe altaruri, po-

tiruri, pietohlebni-

ca, cădelnițe, paci-

ficale, candele de

altar, policanare

pentru biserici, ri-

pide, chivot, cărți

de Evangelie etc.

Comanda se efectuează prompt. — Obiectele, care nu vor conveni, se vor schimba cu altele,

## MEDICAMENTE UNIVERSALE DE IERBURI

de Morison, hygeistul

preparate la colegiul sanitar britanic în London, renomuit în Engleră și în toată lumea, recunoscute de multe autorități medcale și probat prin milioane de vindecări, sunt cele mai sigure în afara rădăcinilor unui morb și în a vindecerilor complete.

Pilulele lui Morison servesc de minimu contra tuturor casurilor de **nemijuire, greață, băutări, venin și morburi de nervi, contra paralizie și reumatismului, galbinărei, boala de feță, runuchi, hemoroide, vénă de aur, fistule, nostalgie, contra erupțiunilor de boale de pele, dureri de ochi, boala de apă etc. etc.**

Sistemul morisonic se razină în principiu:

Învor principal mai al fie căruia morb, „**necuratia săngelui**“.

Prin folosirea indelungată a medicamentelor lui Morison se departă sucurile cele reale, săngele se curăță și se prefacă într'un curent nou de viață.

Drept dovadă despre stima cea mare către Morison servesc impregnările, că în London îl să ridică un monument care este decorul cetății, prin subseruire de către un penny (va se dică 4 crucei).

Prejurile pilulelor lui Morison

1 pârche de scutule mici Nr. 1 și Nr. 2 costă fl. a. 1.60

1 " " " marxi Nr. 1 " Nr. 2 " " a. 3.50

Se pot comanda în toate neguțătorile renomuite.

Agentura noastră generală și reprezentată de casa neguțătoriei mari a lui

**Iuliu Grossé în Cracovia (Krakau).**

Colegiul sanitar britanic

sig: **Morison & Comp.**

London 38 Euston Road.

Cea dintâi fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopoțe și metal

## Francisc Walser

Filiajă pentru Transilvania în Cluj, strada Monostorului 12,

recomandă prețime înalte, curatorilor și epitropilor

turnătoarea sa de clopoțe, cea mai mare în patrie, care există de mulți ani și se proveștiă în abundanță cu cele mai noi mijloace ale tehnicii și corespunde tuturor recerșterilor.

Clopoțele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de proaste de fer și de grădini, soruri (pumpe), fântâni de casă și de grădină, întocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloge gratuite și francate.



(233) 7-20